Ватан севмак иймондандур!

Ўзбекистон овози

Газетага 1918 йил 21 июнда «Иштирокиюн» номи билан асос солинган

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси

Нархи: 5 сўм

1993 йил 27 март, шанба № 53 (21.404).

Ислом Каримов Қозоғистонга жўнаб кетди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё давлат раҳбарлари учрашувида қатнашиш учун 26 март куни Қозоғистон Республикасининг Қизил Ўрда шаҳрига жўнаб кетди.

Марказий Осиё давлат раҳбарларининг бу сафарги учрашувида Орол ва Оролбўйи муаммоларини ҳал этиш, Орол минтақаси экологиясини соғломлаштириш ва уни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш масалалари муҳокама қилиниши кўзда тутилмоқда.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Бисмиллоҳир раҳмонир роҳийм.

Ийди Рамазон муборак бўлсин!

Аллоҳ барча мўмин-мусулмонларга саодатли байрам сифатида ато қилган қутлуғ Ийди ал-Фитр билан Сизни муборакбод этаман.

Ғулом ИСҲОҚ ХОН, Покистон Ислом Республикаси Президенти. Исломобод.

ХОРИЖ ТЕХНОЛОГИЯСИ ҚЎЛ КЕЛМОҚДА

Ўзбекистон енгил саноат давлат уюшмаси корхоналарида чет эл замонавий технология ускуналарини жорий этишга алоҳида эътибор берилялти. Бунда хорижий фирмалар билан ҳамкорликда хом ашёни қайта ишлаш асосида қўшма корхоналар тузиш қўл келмоқда.

Ўтган йили тармоқда АҚШ, Италия, Жанубий Корея, Хитой, Туркия, Покистон, Канада сингари қатор давлатлар фирмалари билан биргаликда тузилган 11 га яқин қўшма корхона рўйхатга олинди. Мазкур корхоналарнинг тўрттасида ҳозирнинг ўзидаёқ маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Яқинда Тошкентдаги ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасига Олмония ва Чехословакиядан янги ускуналар келтириб ўрнатилди. Бухоро ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасида эса жаҳон андозаларига мос маҳсулотлар тайёрловчи Швейцариядан келтирилган «Бенингер» линиялари ишга туширилди. Тармоқ корхоналарида бундай самарали технологиянинг ўрнатилиши ишлаб чиқариш ҳажмини 2,5 баравар ошириш ва харидорбоп сифатли маҳсулотлар тайёрлаш имконини бермоқда.

Аслиддин БОЛИЕВ,

Косонсой районидаги «Қўқимбой» давлат хўжалиги ҳудудидаги Қўқимбой қишлоғида яшовчи меҳнат фахрийси Тожихон опа Усмонова 40 йилдан ортиқ республикамиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшди, юзлаб шогирдлар етиштирди. Унинг издошлари бугунги кунда вилоятнинг турли жойларида астойдил меҳнат қилишаётир. Улар ҳамиша устозларидан хабар олиб туришади. Ундан маслаҳат сўрашади.

СУРАТДА: Тожихон опа Усмонова.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

• ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

ЭЛЧИЛАР ҚУТЛАЙДИ

Ийдул фитр дунё мусулмонларининг улуғ ва муқаддас байрамидир. Рамазон ойидаги тоат-ибодатларнинг натижаси ўлароқ, муслимлар ва муслималар бу буюк кунни алоҳида кўтаринкилик ва шодиёна билан нишонлайдилар. Бу кун дунёдаги мусулмон ўлкаларнинг ўзаро алоқалари ривожланишига ҳам хизмат қилади.

Буни улуғ байрамни мамлакатимизда кутиб олган айрим хорижлик дипломатлар ҳам алоҳида таъкидлашди.

Шафқат Али Шайх, Покистон Ислом Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси: камина бир ойлик тоат-ибодатдан сўнг бу улуғ кунни нишонлаётган мамлакатингиз мусулмонларига дунё мусулмонларининг азиз ва муқаддас байрами — Ийдул фитрда ўз оиламга, халқимга, давлатимга тилайдиган барча самимий тилакларимни изҳор этаман. Ўзбекистон Республикаси ҳозирги кунда ўз миллий давлатчилик сиёсатини тиклаш ва мустақиллигини мустаҳкамлашдек мураккаб ва масъулиятли даврни бошдан кечирмоқда. Муқаддас рамазон ойида ўзбек халқига сиҳат-саломатлик, бахту саодат ва сабру бардош тилаб қоламан.

Маълумки, муқаддас рамазон ойи тинчлик ва миллий муроса ойи саналади. Шунинг учун ҳам бу муқаддас байрамнинг Покистон Ислом Жумҳурияти билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг ривожланишига, дўстлигимиз ва ҳамкорлигимизнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қилишига ишонаман.

Вўлқон Чўтур, Туркия Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси: муқаддас рамазон ойида ўттиз кун рўза тутган дунё мусулмонлари аввало диний вазифаларини бажарадилар, қувват ҳофизаларини ва сабр-бардошларини чиниқтирадилар, хайрли ишларни амалга оширадилар. Туркиямизда ҳам одамлар ийд куни қариндошлариникига меҳмонга борадилар, дўсту биродарларини ҳайит билан қутлайдилар ва ёши улуғлару кичикларнинг қўлини ўпиб бахт-саодат тилайдилар.

Ўтган йилги рамазон ойида Туркия Республикасининг қардош Ўзбекистон Республикасидаги буюк элчиси этиб тайинланган эдим. Тангрига шукурки, бугун иккинчи маротаба қардошларимга муборак ҳайит табригимни изҳор этарканман, ўзбек халқига соғлиқ, шукуҳ ва куч-қувват тилаб қоламан. Ҳайитингиз қутлуғ бўлсин!

Саййид Муҳаммад Мусе Ҳошимийи Гулпоёгоний, Эрон Ислом Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги муваққат ишлар вакили: ўнлаб йиллар давомида даҳрий ҳукумат мустабидлигида яшаб келган ўзбек халқи яратганнинг улуғ куни — муқаддас Ийдул фитрни тантанали нишонлаши дунё мусулмонларини, жумладан Эрон халқини беҳад қувонтиради. Куни кеча кириб келган 1372 ҳижрий шамсия йили Ўзбекистон Республикаси билан Эрон Ислом Жумҳурияти ўртасидаги муносабатларнинг янада мустаҳкамланиши ва барқарорлаши санаси бўлиб қолишидан умидвормиз.

Улуғ ва муқаддас байрам кунида ўзбек халқига сиҳат-саломатлик, хушнудлик ва бахту саодат тилаб қоламан.

(ЎзА).

ОЛАМДА ЯХШИЛАР КЎП

БЕМИННАТ ХИЗМАТГА ШАЙЛАР

● Мамлакатимиз пойтахтидаги 8-автобус саройи бир гуруҳ ҳайдовчилари хайрли ишга қўл урдилар. Саройнинг 156-йўналиши («ТашГРЭС — Мустақиллик майдони») бўйича қатновчи автобус ҳайдовчилари йил охиригача ҳар ойлик маошларидан 200 сўмдан болалар уйи ҳисобига ўтказишни ихтиёр этдилар.

Мазкур ташаббус йўналиш бригада бошлиғи Бахтиёр Мирзахоновдан чиқди. Ташаббуснинг қаноти бўлади, деб бежиз айтишмас экан. Ушбу йўналишда хизмат қилувчи 17 нафар шофёр бригада бошлиғининг фикрига бажонидил қўшилди. Байрам арафасида дастлабки хайрия Юнусобод районидаги 21-болалар уйи ҳисобига ўтказилди.

Савобталаб ҳайдовчилар шу билан кифояланишмай, болалар уйини оталиққа олишни ҳам келишиб олдилар.

А. МАННОПОВ.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ШАРҲЛАР

НАҚШБАНДИЙ БОҒИ

Бухорода ҳазрат Баҳовуддин Нақшбандийнинг 675 йиллигини кенг нишонлаш учун пухта тайёргарлик кўрилмоқда.

Ҳозирга қадар зиёратгоҳ атрофида савдо дўконлари қуриб битказилди. Бу ерга ичимлик сув тармоғи ҳам келтирилди. Эндиликда 100 ўринли ошхона, 50 ўринли чойхона ҳамда 25 кишига мўлжалланган меҳмонхона қурилиши тугалланиш арафасида Зиёратгоҳ асосини ташкил этган масжидни қўли гул наққошлар, ўймакорлар қайта таъмирлашяпти. Қурилиш ишларида Ромитан районидаги 191-механизациялашган кўчма колонна, Ғиждувондаги 205, Когондаги 13-кўчма колонналар бинокорлари жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

Маълумки, Нақшбандий юбилейини шу йилнинг сентябрь ойида ўтказиш мўлжалланяпти. Юбилей кунларигача зиёратгоҳлардаги барча юмушларни тугаллаш, яқин вақт ичида эса беш гектар майдонда Нақшбандий боғини барпо этиш режалаштирилган Мазкур иншоотдаги қурилиш ишларининг бориши ҳар ҳафтада вилоят ҳокимиятида муҳокама қилиниб, тегишли тадбирлар белгиланмоқда.

ТОҒ КЎЧКИСИ РЎЙ БЕРДИ

Ҳисор тизма тоғларида тинимсиз ёққан ёмғир ва қор бу ерда намликни бутунлай ошириб юборди. Шу сабабли Китоб районининг Паландара массивида тоғ кўчкиси хавфи туғилди. Бу тўғрида геологлар маҳаллий ҳокимиятни ва аҳолини ўз вақтида огоҳлантиришди. Жовуз қишлоғидан тоққа яқин 70 оила қисқа вақтда хавф-хатарсиз жойга кўчирилди.

Шу йил 24 март куни маҳаллий вақт билан соат тўртларда тоғ кўчкиси рўй берди. Тоғ эни 300 метр ва бўйи 400 метр масофага силжиди. Битта уй кўчки остида қолди. Табиий офатнинг содир бўлиши эҳтимоли ҳисобга олиниб, олдиндан тараддуд кўрилгани учун ҳеч қандай талофот бўлмади.

Лекин кўчки Жиннн дарё йўлини тўсиб қўйди. Оқибатда дарё суви пишқириб бир жойга тўплана бошлади. Бу Жовуз ва бошқа яқин қишлоқларга зиён етказиши мумкин эди. Офат рўй берган жойга Қашқадарё вилояти ҳокими Т. П. Ҳидиров ва сув хўжалиги органлари раҳбарлари, мутахассислар зудлик билан етиб келишди. Тўрт соат оралиғида сув сатҳи қарийб 15 метр баландликка кўтарилди. Кун тунга уланди. Қоронғулик тушди. Шу пайт қарангки, мўъжиза рўй берди. Дарё суви тоғ тўсиғи ичра ўз йўлини топиб олди. Рўй бериши мумкин бўлган офат табиий равишда яхшилик сари чекинди.

Мусо КАРОМОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

ОЛМАЛИҚ «ФУНАЙ»И

Японияда ишлаб чиқарилган телевизор ва видеомагнитафонларнинг таърифини келтириш ортиқча.

Шу боиски, унинг ишқибозлари бисёр. Эндиликда улар бу ноёб буюмга эга бўлиш учун фақат Японияга кўз тикиб ўтирмайдилар... ўзимизда ишлаб чиқарилганидан харид қилаверадилар. Олмалиқ конметаллургия комбинатида «Фунай» видеожуфтлигининг 300 комплектдан иборат биринчи партияси япон мутахассислари иштирокида чиқарилди, деб хабар беради «Тошкент ҳақиқати» газетаси.

Яқинда бу ерга Япония фирмаси вакиллари ташриф буюрдилар. Шериклар шароит билан атрофлича танишгач, Олмалиққа эҳтиёт қисмлар ва видеотехника ускунларидан кўпроқ етказиб беришга қарор қилдилар.

●

ТЎЙТЕПА БЕЛГИСИ БИЛАН

Тўйтепа шаҳрида ҳар сменада 3 минг дона эркаклар кўйлаги ишлаб чиқарадиган қўшма корхона ишга тушди.

Туркиянинг «Бурсель» фирмаси билан ҳамкорликда барпо этилган бу қўшма корхонада бир сменада 240 киши меҳнат қилади.

«Тўйтепа» белгиси билан тайёрланаётган маҳсулотларнинг 70 фоизи Ўзбекистонда, 30 фоизи эса Туркияда сотилади.

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирлиги диққатига!

АСАЛ ВА АРИЛАР

Пахта яккаҳокимлиги республикамизда катта сиёсий жабҳага айланган кезларда чорвачилик, сабзавотчилик, боғдорчиликка эътибор сусайиб кетгани сингари асаларичилик ҳам инқирозга юз тутган эди. Хўжаликларда бирида озроқ, бирида кўпроқ асалари уялари сақланиб, улар йил сайин кўпаймас, сарфланган ҳаражатни қопламас эди. Чунки арилар болалаб, энди кўпая бошлаганида пахтазорга самолётлардан турли заҳарли дорилар сепилар ва энди асал тўплай бошлаган бол арилар бир зумда қирилиб кетарди.

Кейинги ўн йилликлар орасида заҳарли дориларни самолётларда эмас, ер усти механизмлари ёрдамида сепишга ўтилгач, хўжаликларда асаларичилик жонлана бошлади. Бироқ бу соҳа тарқоқ ҳолда турли хўжаликлар ихтиёрида бўлиб, алоҳида мутахассислар жалб этилмаганидан асаларичилик ҳамон оқсоқ соҳалигича қолиб келарди. Уни қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари сингари ихтисослаштириш пайти келган эди.

Хоразм, Самарқанд, Фарғона вилоятлари дастлабки тажриба сифатида турли хўжаликлардаги оз-оздан сақлаб келинаётган асалари уяларини бир хўжаликка жамлаб, алоҳида ихтисослашган давлат хўжаликлари ташкил этди.

Бундан огоҳ топган Андижон вилояти партия қўмитасининг биринчи котиби Бектош Раҳимов 1973 йилда вилоят қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Ҳамид Қодиров ва бошқа мутахассислар билан маслаҳатлашиб, Андижон вилоятида ҳам асаларичилик совхозлари ташкил этишга ҳозирлик бошлашга келишдилар. Бошқарманинг етакчи мутахассиси Абдухалил Чакаловни Хоразм, Самарқанд ва Фарғона вилоятларига йўллаб, у ердаги ихтисослашган асаларичилик совхозлари ишлари билан танишиб, амалий хулосалар тўплаб келиш топширилди.

Асалнинг инсон саломатлигини таъминлашдаги ажойиб шифобахшлигидан ташқари ариларнинг экологик хусусияти, уларнинг пахта ва бошқа экинлар гулини чанглаш йўли билан ҳосилга ҳосил қўшишдаги аҳамияти илмий далиллар асосида исботланган хулоса вилоят раҳбарларига тақдим этилди. Афсуски, ўша кезлардаги обкомнинг қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари Анатолий Савенков бу фикрларни кўр-кўрона рад этди. Натижада асаларичилик совхозлари тузиш ғояси тўрт йилга сурилиб кетди.

Шунга қарамай, қўшни Фарғона вилоятидан икки-уч йил давомида уч минг ари уяси Андижон вилояти хўжаликларига олиб ўтилди ва шу асосда 1977 йилда Асака ва Андижон районларида ихтисослаштирилган асаларичилик совхозлари тузилди. Уларга посёлка қуриш учун қирқ гектардан ер ажратиб берилди.

Бу пайтгача асалари уялари сақлаган хўжаликлар давлатга асал маҳсулоти сотмас эди, ўзини ўзи зўрға қоплар эди. Йилига ҳар уядан 4—4,5 килодан маҳсулот олинарди, асалнинг таннархи бозор баҳосидан 5-8 баравар қимматга тушарди.

Икки районда тузилган совхозларга уюшган асаларичилар шу соҳанинг мутахассислари бошчилигида ари боқиб, шу йилнинг ўзидаёқ 3200 ари уясининг ҳар биридан 20 килодан асал олишга эришдилар. Совхозларни тузишга сарфланган ҳаражат тўла қопланиб, фойда билан якунланди. Ари уялари 20-25 фоизга кўпайди.

1982 йилда Хўжаобод ва Пахтаобод районларида шундай совхозлар тузилди. Тўртта хўжалик вилоят асаларичилик бирлашмасига уюшди. 1985 йилга келиб, бирлашма ихтиёридаги ари уялари 17 минг 386 оилага етказилди. Бунча ариларни етиштиришга бирлашманинг ўз маблағи сарфланди. Ўша йили 286 тонна асал олинди.,

1989 йилда бирлашма «Асал» деҳқончилик фирмасига айлантирилиб, Жалолқудуқ, Избоскан, Комсомолобод ва Марҳамат районларида фирманинг филиаллари ташкил этилди. 1991 йилда эса Булоқбоши районида Амир Темур номли асаларичилик жамоа хўжалиги тузилди. Шундай қилиб, ҳозир Андижон «Асал» агрофирмаси ихтиёрида 25 минг ари оиласи сақланиб, 1991 йил якуни бўйича 300 тонна асал ва уч минг ари оиласи олишга эришилди. Кўплаб мум, прополис ва бошқа хил асалари маҳсулоти тайёрланди.

Андижон вилоятида асаларичилик кенг асосда ривожланиб бораётган бир пайтда унинг инқирозга юз тутиши хавфи туғилмоқда.

Аввало, 1990 йилда қўшни Ўш вилоятида рўй берган фожиа Андижон асаларичилигига катта салбий таъсир кўрсатди. Маълумки, Андижон вилоятининг яйлов ерлари йўқ, баҳор ойларида, арилар авжи болалайдиган, уруғлаб кўпаядиган пайтларда кунлар исиб кетади ва бу ҳол ариларга зиён етказади. Одатда бундай пайтларда илгарилари ариларни транспортда Қирғизистон яйловларига олиб борилардилар. У жойларда бир ой, бир ярим ой давомида ариларни салқин об-ҳаво шароитида уруғлатиб — кўпайтириб, пахта гулига қайтариб келинарди.

Ўтган йили арилар вилоятда қолдирилиб, уларни уруғлатиш имкони бўлмади.

Бунинг устига-устак асаларилар ариларга ажратилиши зарур бўлган шакар фонди берилмади.

Асалари зоотехникаси ва парваришидан бехабар кишилар орасида ариларга шакар қиёми бериш соҳасида хато фикр юради. Асаларичилар ариларга шакарни кўп берса кўп асал олишади, дейишади.

Аслида бундай: арилар қишдан ҳориб-чарчаб, кўпчилиги нобуд бўлиб, нимжон чиқади. Уларни ишчан ҳолатга келтириш учун албатта шакар қиёми берилиши, бу иш то арилар кўпайиб, далаларда ширали гул ҳосил бўлгунга қадар давом эттирилиши керак. Акс ҳолда арилар нимжон ҳолича қолади ва кейинча даладан асал келтиролмайди.

Шунинг учун ҳам давлат асалариларнинг ҳар бир уяси ҳисобига 8—10 килодан шакар ажратишни режалаштиради. Мана шу белгиланган нормадаги шакарни Андижон «Асал» агрофирмаси ўтган йили «Ўзбакалея» ташкилотидан ололмади. Ари жониворлар одамлар сингари қаноатни билмайди. Қиём берсанг кўпаяди, ёз, куз ойларида сенга бол беради. Қиём бермасанг, оч-наҳор жон талашиб ўлаверади...

Оқибатда, ўтган йили ари уялари кўпайиш ўрнига камайиб кетди. Агрофирма бўйича аранг 23 минг уя сақлаб қолинди.

Агар бу йил ҳам боларилар шакардан ўз улушини ололмаса, республика аҳолиси, айниқса болаларимиз энг шифобахш неъматдан маълум даражада бебаҳра қолишлари, халқ хўжалигининг муҳим тармоғи асаларичилик ҳалокатга йўлиқиши, ариларнинг пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини оширишдаги ҳиссаси кескин камайиши мумкин.

Асални-ку ҳамма хуш кўради. Арилар додини эса ким эшитади?

Рустам РАҲМОН, «Ўзбекистон овози» газетасининг Фарғона водийсидаги ўз мухбири.

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ: СССР!

Муаррихларнинг шаҳодат беришича, вақт инсоният тарихида неча ўнлаб империяларнинг кулини кўкка совурган. Таассуфки, ҳануз башарият тафаккури эришган ютуқларни Ильичнинг «Айрим мамлакатда ҳам коммунизм қуриш мумкин» деган хомхаёлидангина иборат деб биладиган кимсалар тарих сабоқларидан хулоса чиқармаётир. Шу кунларда Россия тарафларда собиқ СССРни тиклаш билан боғлиқ васвасалар фикримизнинг далилидир.

Хўш, собиқ империя тикланишидан кимлар манфаатдор ва нега улар мақсадларига эришиш йўлида ҳеч нарсадан тап тортишмаяпти?

Бу саволларга жавоб топиш унчалик қийин эмас. Уларни биргина «манфаат» сўзи билан изоҳласа бўларди. Бироқ бу сўзнинг ўзи ҳам изоҳга муҳтождир.

Россия халқ депутатларининг еттинчи ва саккизинчи съездларида коммунистлар қўли баланд кела бошлагач, Конституция суди Президент Борис Ельциннинг Федерация ҳудудида КПСС фаолиятини тўхтатиб туриш тўғрисидаги фармонини қисман бекор қилиб, партиянинг жойлардаги бошланғич ташкилотларини қайта тиклаш тўғрисида қарор қабул қилганидан руҳланиб кетган «Правда» рўзномаси яна социализм («империя» деяверинг) учун курашнинг олдинги сафига чиқиб олди. Бунинг ортида СССРни парчалаб ташлаган давлат раҳбарларидан ўч олишни истаётган аламзада кучлар турганини пайқаб олиш учун сиёсатчи бўлиш шарт эмас. Улар ўзларини қанчалик демократ қилиб кўрсатишга уринишмасин, империядан мерос қолган «улуғ оғачилик» манфаатлари йўлида . Жириновскийлар билан ҳамфикрдирлар.

«Правда» рўзномаси ўтган йил декабрь ойининг 22-куни «Сиртмоқда» номли мақоласида (муаллифи В. Илюхин — собиқ СССР Президентининг ғайриқонуний фаолиятини текшириш бўйича тузилган жамоатчилик комиссиясининг раиси) М. Горбачевни ватанга хиёнат қилишда, Ғарб мамлакатлари раҳбарлари билан учрашувларда поралар олганликда айблайди. Ҳатто ГКЧПчи В. Болдиннинг терговдаги кўрсатмаларига қараганда, М. Горбачев Жанубий Кореяга расмий сафари чоғида Ғарб махсус хизмат вакилларидан куппакундузи одамлар кўз ўнгида пора олган эмиш. Россия халқ депутатларининг кейинги икки съездидан кейин эса, рўзнома янада «дадиллашди». У энди «нарсаларни ўз номи билан аташ»да устаси

(Давоми 2-бетда).

ТАБАРРУК СИЙМОЛАРГА ТАЪЗИМ

УЛУҒБЕКНИНГ РУҲИ БОР БУНДА

ЖОМБОЙ ТУМАНИДА АЁЛ СИЙМОСИ АКС ЭТТИРИЛГАН ЁДГОРЛИК ОЧИЛДИ

Хашдала Улуғбек расадхонасидан бир тош йўл чиқади. Илгари бу ерда подшоҳнинг сипоҳилари машқ ўтказишган. Улуғбек ҳам бу майдонга ташриф буюрган бўлиши керак. Бугун Хашдала бағри яна гавжум. Минглаб жомбойликлар Наврўз байрамини нишонлаш учун кўтаринки кайфият, байрамона руҳ билан ана шу табаррук заминга оқиб кела бошладилар. Ҳашдала чинакам сайил тусини олди. Бир томонда кўпкари, кураш, арқон тортиш мусобақалари, иккинчи томонда таомлар, халқ ҳунармандчилиги танловлари, яна бир томонда эса миллий урф-одатларимиз намойиши.

Ҳашдаланинг марказида 25 метрли ёдгорлик қад кўтарди. Унда бир қўлида бахт, тинчлик қуши — кабутарни, иккинчи қўлида эса ризқ-рўз, саховат тимсоли— бошоқ ва яшил новда ушлаб турган аёл сиймоси акс эттирилган.

— Умуман, районимизда аёллар ардоқда, — дейди хотин-қизлар қўмитаси раиси Б. Қўчқорова. — Айниқса ёлғиз аёллар ҳар томонлама меҳр оғушига олинган. Зеро, аёлларимиз ҳамиша юртимизга осойишталик, халқимизга фаровонликни исташган. Ушбу ҳайкал ана шунинг рамзидир.

Монумент пойида келинлар мусобақаси ўтказилди.

Ўзбекистон халқ депутатлари — Самарқанд вилоят ҳокими Пўлат Абдураҳмонов, Жомбой район ҳокими Келдиёр Исроиловлар Ҳашдалага тўпланганларни баҳор, меҳнат, мустақиллик, меҳру-муҳаббат байрами Наврўз билан қизғин муборакбод этдилар. Жомбойлик шоир Ё. Рустамов ўзининг эҳтиросли шеърини ўқиганда вужудларга ҳарорат, жўшқинлик эмди.

Иссиқ оғушин очган мунисим — онам, Жомбой,
Йўлларимга нур сочган ёруғ нурхонам, Жомбой...

Ҳақиқатан ҳам Улуғбекдек алломалар назари тушган Жомбой бугунги кунда чинакам жўшқин ҳаёт қучоғида. Кейинги тўрт-беш ой ичида ҳашар йўли билан жуда катта қурилиш, ободончилик ишлари амалга оширилди. Тут, Қўзигузар, Гулистон қишлоқларида, «Ўзбекистон», А. Навоий номли жамоа хўжаликларида янги мактаблар ишга туширилди. Район марказида ўндан зиёд дўкон, чойхона, ҳаммом қурилди. Деҳқонободда эса поликлиника, ёшлар уйи очилди. Жомбой шаҳрига олиб кирувчи Галакапа, Ш. Бурҳонов, Самарқанд кўчалари тунда ҳам кундузгидагидек ёруғ, гўзал кўринади.

Айниқса, аҳолини ичимлик суви билан таъминлаш, хонадонларни газлаштириш қизғин кетяпти. Район ҳокимининг айтишича, йил охирига бориб Жомбойдаги барча қишлоқ ва жамоа бинолари тўла газлаштирилади.

Ҳашдала бағрига қараб кўзинг қувнайди, одамлардаги кайфият, республикамиз мустақиллигига, унинг эртасига ишонч руҳи шундоққина кўриниб турибди. Бу кайфият куй, қўшиқ, ялла-лардан дилларга, диллардан эса турмушимизнинг ўзига туташмоқда. Дарвоқе, театрлаштирилган саҳнада Амир Темур ва Мирзо Улуғбекларнинг халққа қилган мурожаатлари худди бугунги кунда айтилган сўзлардек янгради:

Мен султонлар ўртасида бўлдим донишманд,
Донишмандлар тепасида султон саналдим,
Маърифатни ҳукуматга қилиб раҳнамо,
Бу ўлканинг ерида ҳам юлдузлар ёқдим...

Расадхонанинг шундоққина биқинида жойлашган Жомбой бағрида юлдузлар ёнажагига ишончимиз комил. Чунки, район меҳнаткашларининг қалби, ҳаракати, бутун турмуши эзгуликка, бунёдкорликка йўғрилган.

Фармон ТОШЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

• «Ўзбекистон овози»нинг 75 йиллигига

«Ўзбекистон — Ватаним менинг» конкурсига

ҲАЗРАТИ ИНСОН

Одатда одамлар қабристон олдидан ўтишаётганларида қўлларини очиб юзларига фотиҳа тортишади: «Омин, шу ерда ётган авлод-аждодларимизни худо раҳмати қилган бўлсин!» Мен ҳам ҳар сафар Самарқанд дарвоза кўчаси бўйлаб, Заҳариқ қабристони олдидан ўтаётганимда доим шундай қиламан. Чунки, бу ерда мен учун ниҳоятда азиз ва мўътабар Инсон — устозим, атоқли адиб Ҳабиб Нўъмон дафн этилган. Мен унинг қабри олдида тиз чўкиб, билганимча қуръон тиловат қиламан. Хаёл беихтиёр мени узоқ-узоқларга олиб қочади.

Болалигимдан қулоғимга элас-элас эшитилган Ҳабиб Нўъмон деган ном, кейинчалик ўз мазмун ва эътибори билан қалбим китобига кириб келди. У киши аслида бизга яқин қариндош бўлиб, Сузук ота маҳалласида яшар эдилар. Яқинларимиз уни «тоға» дейишганидан мен ҳам шундай деб мурожаат қилардим. Маълум бўлишича, Ҳабиб аканинг отаси ва бобоси замонасининг ўқимишли кишилари бўлиб, оналари ҳам маҳаллада отинойи деб ном чиқарган мунис аёл бўлган эканлар. Ота ва бобосидан эрта ажралган ёш Ҳабибулла ўн икки яшарлигидан бошлаб, онаси билан қолди. Айтишларига қараганда, у етти ёшлигида Қуръони каримни бошдан-оёқ ёд олган, уни қироат билан ўқиганида жаранглаган овози етти маҳаллага эшитилар экан.

Ҳабиб Нўъмон Ватан уруши йилларида Қизил Армия сафида бўлиб, Ўрта Осиё ҳарбий округининг «Фрунзевец» (ҳозирги «Ватанпарвар») газетасида хизмат қилган. Урушдан кейинги йилларда эса бутун ҳаёти, ижодий фаолиятини «Совет Ўзбекистони»да бошлаб, матбуотимиз, маданиятимиз ривожига муносиб ҳисса қўшган, элга етук журналист-ёзувчи сифатида танилган.

Мен ёшлигимданоқ Ҳабиб Нўъмон имзоси билан эълон қилинган мақола, очеркларни зимдан кузатиб юрдим. Эсимда 1955 йилда унинг «Фасллар», 1959 йилда эса «Ёшликда берган кўнгил» қиссалари босилиб чиқди. Иккинчи қисса ёшларнинг соф севги, муҳаббат йўлидаги курашлари, турмушга, оилага нисбатан янгича муносабатлари ҳақида ёрқин ишонарли ҳикоя қилади.

Отам раҳматли бир куни хизмат тақозоси билан Оҳангарондан Тошкентга келганларида Навоий театри ҳиёбонида тасодифан Ҳабиб Нўъмонни учратиб қоладилар. Эски қадрдонлар анчагача у ёқ-бу ёқдан гаплашиб қолишади. Шунда отам мен ҳақимда ҳам сўзлайдилар: «Олдингизга бир юборсам, гаплашиб кўрсангиз. Ёнида доим қоғоз-қалам. Ярим кечагача нималарнидир қитир-қитир қилиб ёзгани-ёзган».

Шу баҳона мен 1955 йилнинг ёзида ўрта мактабни тугатиб, олий ўқув юртига кириб ўқиш мақсадида Тошкентга келдим. Ўша кезлари вақтли матбуотда бир-икки хабарларим босилган, мактабдош бир ўртоғимнинг тақдири ҳақида «Орифнинг бахти» деган воқеий ҳикояни қоралаган эдим. Уни ўн икки варақли дафтарга ихлос билан кўчириб, тўппа-тўғри «Қизил Ўзбекистон»га, Ҳабиб Нўъмонга олиб келдим.

У киши мени жуда илиқ қабул қилдилар. У ёқ-бу ёқдан гаплашганимиздан сўнг, қўлларига узатган дафтардаги ёзувни эринмай, бошдан-оёқ ўқиб чиқиб, йўл-йўлакай баъзи жойларини таҳрир қилдилар, менга қараб:

— Ёмон эмас, озроқ ишлов бериш керак экан. Аввал икки-уч нусха қилиб, машинкада кўчиртиринг. Кейин менга бир нусхасини қолдириб кетасиз, — дедилар. Ишим осонроқ битишлиги учун ўша ердаги Гулсум опой деган машинисткани мен билан таништириб ҳам қўйдилар.

Ёзган нарсамнинг нусхасини тоғамга топшириб, ўзим тиббиёт олийгоҳига кириш имтиҳонлари билан банд бўлиб кетдим. Ўқишга киргач, ўзим билан ўзим овора бўлиб Ҳабиб Нўъмон билан қайта кўришишга, ёзган нарсамнинг тақдири қандай бўлганлигини суриштиришга ҳам вақтим бўлмади.

Бу орада Оҳангарондан Тошкентга кўчиб келиб, Чўпон ота даҳаесида иморат қуришга киришиб кетдик. 1958 йилнинг ёз ойлари бўлиши керак, янги қурилаётган уйимизга катта амаким келиб қолдилар-да, гапдан-гап чиқиб, менга дедилар:

— Кечагида Чорсуда Ҳабибулло қорини кўрган эдим. Сени суриштирдилар. «Гулхан» деган журналда Искандархоннинг ҳикояси босилган экан, келиб бир учрашиб кетсин» дедилар. Улар қалам ҳақини қаерга юборишни билмаётган эмиш.

Дарров оёғимни қўлимга олиб, «Гулхан»га чопдим. Бош муҳаррир Эркин Жабборов:

— Ие, «Меҳрибонлар» ҳикоясининг муаллифи ҳали Сиз бўласизми? Нега шу пайтгача бизга учрашмайсиз? Журналимизнинг икки сонида ҳикоянгизни босиб чиқардик. Ҳозир тез бориб, кассадан қалам ҳақингизни олинг. Кейин бир маслаҳатли гап бор, — деб қўлимга ҳикоям чиққан иккита журнални тутқаздилар.

Бешёғочдаги алоқа бўлимидан бели букилмаган йигирма беш сўмликнинг йигирматасини иккита чўнтагимга солиб йўл-йўлакай ҳикоямни ўқиб, суюниб уйга бордим-да, пул ва журналларни отамнинг қўлларига бердим. У киши ўзларида йўқ хурсанд, дуо қилдилар.

— Ҳабиб Нўъмонга раҳмат дедингми? — дедилар бироз ўтгач.

— Ҳали уларни кўрганим йўқ, — дедим ўзимни ноқулай сезиб.

— Дарров бориб, миннатдорчилик билдир, жим бўлиб кетганининг учун узр сўра, — деб танбеҳ бердилар.

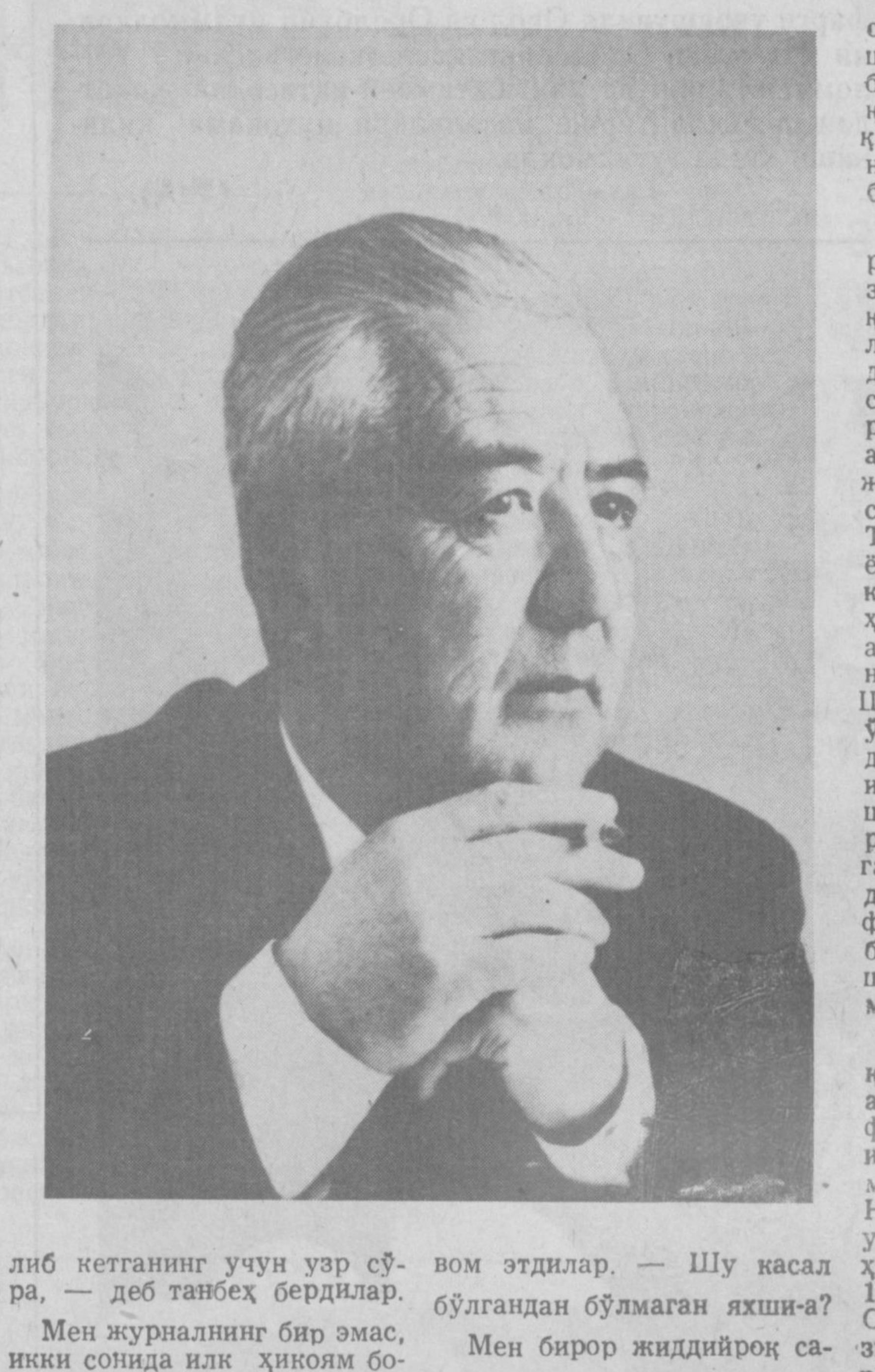

Мен журналнинг бир эмас, икки сонида илк ҳикоям босилиб чиққанидан ўзимни еттинчи осмонда ҳис қилиб, миннатдорчилик билдиргани Ҳабиб Нўъмонга йўлиқдим.

— Э, келганингиз яхши бўлди, юринг бирга борамиз, Ўзим ҳозир ўша ёққа кетаётгандим, — дедилар менга қисқача ҳол-аҳвол сўрашганимиздан сўнг. Мен ҳам индамай у кишига эргашдим.

Йўлда уйимиздагиларнинг сиҳат-саломатлиги, менинг ўқишим қандай кетаётганлиги билан қизиқдилар. Гап орасида уларга миннатдорчилик билдирган эдим, у киши гапимни бўлиб:

— Менга эмас, сизга раҳмат! Сизни шу даражага етказган ота-онангизга раҳмат! Энди ижодни бўшаштирманг, қаламингизни қайраб туринг, — дедилар. Элга машҳур катта ёзувчи билан ёнма-ён кетарканман, борлиғимни аллақандай, ҳали ўзим тўла англаб етмаган ажиб ҳис-туйғулар чулғаб олган эди. Ўртага тушган жимликни у киши бузиб, мени гапга солдилар:

— Шундай қилиб, доктор бўламан денг?

— Худо хоҳласа.

— Докторлар кўпайгани сари касаллар ҳам кўпайиб кетаяпти-ку, бу ёғи қандоғ бўлди?

— Бўлса бордир. Ҳали биз касал кўрмаяпмиз.

— Нима дейсиз, Искандархон? — дедилар бир дақиқа юришдан тўхтаб, худди бир муҳим гапни сўрамоқчидай менга тикилиб. Кейин жиддий оҳангда давом этдилар. — Шу касал бўлгандан бўлмаган яхши-а?

Мен бирор жиддийроқ савол бўлса керак, деб бутун диққат-эътиборимни бир жойга жамлаб турган эдим, у кишининг қизиқ гапларидан кейин кулишимни ҳам, кулмаслигимни ҳам билмай, бир пас довдираб қолдим. Кейин билсам Домланинг афоризмга айланиб қолган бунақа гаплари анча-мунча экан. Жумладан: «Оч юргандан тўқ юрган яхши», «Бошинг оғриши унинг борлигидан далолатдир», «Ёмон келин яхши қайнона бўлолмайди», «Дўстига ҳиёнат қилган киши Ватани, халқига хиёнат қилмайди, деб ҳеч ким кафолат бера олмайди», «Ўз дардини унутиб, фарзандини ўйлаш фақат оналарга хос фазилатдир». «Шахмат — бу фақат доналарнинг тахта устида ўйнаши эмас, рақиблар ўртасидаги руҳий жанг ҳамдир», «Устозга фарзандидан кўра кўпроқ шогирдидан буюради», «Журналист учун аввал факт керак, сўнг мушоҳада» ва бошқалар.

Ниҳоят биз «Гулхан» журнали бош муҳаррири хонасига кириб бордик. Салом-аликдан сўнг гап мавзуи менга кўчди.

— Гап бундай, — дедилар Эркин ака муддаога кўчиб, — ҳикоянгиз кўпчиликка маъқул бўлди. Ҳабиб ака ҳам, Носир Фозилов ҳам уни кенгайтириб, ихчамгина қисса қилиш мумкин дейишаяпти. Сизга узоғи билан 3—4 ой мухлат. Қиссани ёзиб, бизга олиб келиб топширасиз. Гап тамом, вассалом!

— Ие, домла, ҳали мен бунақа катта асар ёзолмайман, тажрибам йўқ, — дедим ҳайрон бўлиб.

— Шундай ҳикояни ёзган одам, бемалол қисса ҳам ёзиши мумкин. Фақат хаёлни бир жойга жамлаб, сабр-тоқат билан астойдил меҳнат қилишингиз керак, холос. Мана, катта оқ фотиҳани Ҳабиб акам берадилар.

Хуллас, икковлари мени руҳлантириб, катта йўлга кузатишди. Айтилган муддатда қиссани ёзиб тугатиб, аввало Ҳабиб Нўъмонга кўрсатдим. Кейин у кишининг тавсияси билан Эркин Жабборовга учрашдим. Қиссадан айрим парчалар «Гулхан» журналининг 1962 йилги 5 та сонида кетма-кет босилди. Тўлалигича эса, ўша йили ёш ёзувчиларнинг республика семинар-кенгашида муҳокама қилиниб, атоқли адибларимиздан Саида Зуннунова, Пиримқул Қодиров, Шомил Алядинлар назаридан ўтди, умуман яхши баҳо олди ва айрим тузатиш, қайта ишлашлар билан нашрга топширишга тавсия этилди. Бироқ, тиббиёт олийгоҳини тугатишим биланоқ, узоқ муддатли ҳарбий хизматга сафарбар этилишим туфайли бадиий ижод билан узлуксиз шуғулланишимга имкон бўлмади.

Соҳам бошқалигидан қатъи назар адабиёт ва санъат шайдоси, ихлосманди сифатида баҳоли қудрат бадиий ижод билан шуғулланиб, машқларимни доим Ҳабиб Нўъмон билан ўртоқлашиб, унинг қимматбаҳо маслаҳатларини олдим. Менинг 1969 йили ёзган Йўлдош Охунбобоев ҳақидаги «Президент госпиталда» номли рисоламга у киши ва раҳматли Самад Қодиров яхшигина тақриз ёзиб беришган эди. Афсуски, унинг ҳам айрим боблари вақтли матбуот саҳифаларида эълон қилинди-ю, энг авало ўзимнинг тортинчоқлигим туфайли нашр эттирилмай қолиб кетди. Қилган меҳнатларимнинг юзага чиқишида сустлик қилганим учун муҳтарам устозимдан бир неча бор дакки-дашном ҳам эшитганман. Ҳозир ҳам бирор нарса устида ишлайдиган бўлсам, тезда Ҳабиб Нўъмоннинг оталарча самимий ва ғойибона нигоҳини сезиб тураман.

У киши ҳаётининг сўнгги йилларида биз худди ота-боладек, дўст-қадрдон, сирдош бўлиб қолгандик. Мен бу аҳил ва тотув оиланинг ишончли шифокори, нажоткори сифатида уларнинг меҳри, ҳурмат-иззатига сазовор бўлгандим. 1973—74 йиллари Ленинграддаги Ҳарбий тиббий академияда таҳсил олар эканман Ҳабиб Нўъмондан хат келиб қолди. Уни бағримга босиб, кўз ёш билан ўқиганим ҳали-ҳали эсимда. Ушбу хатни ноёб хазина янглиғ асраб-авайлаб келаман. Унинг матнини қисман келтираман:

«Ҳурматли жияним ва укам Искандархонга.

Аввало, кўпдан-кўп салом. Ишингиз ва ўқишингизда катта муваффақиятлар тилайман. Сиҳат-саломатлик, яхши кайфиятлар билан дийдор кўришайлик. 29 декабрь. Ҳозир Тошкент вақти билан соат 10. Эрталабки чойни ичиб бўлгач, кечқурун ёқилган печкада қолган чўғни танчага солиб, пақирда кўмир олиб келдим-да печкага қаладим. Хўл кўмир ҳадеганда ёнавермагач, озгина ўтин ёриб келиб ёқдим. Ҳартугул тутаб кетди. Ишимни қўлга олган эдим, кўнглига сиғмади, қалам тизирлик қилди. Бошқа қоғоз олиб, курсига ярим ёнбошлаб, сизга хат ёзаяпман. Янги йил табригингизни олиб, хурсанд бўлдик. Ҳамидулла, Дилёра жавоб табриги юборибди. Октябрь байрами табригингизга жавоб бўлмаган бўлса узр. У вақтда мен касалхонада эдим. Касалхонаки, мен эмас, қизим Озода ётарди. Мен эса етти кеча-кундуз Тахтапулдаги юқумли касалликлар касалхонасининг эшигида бўлдим. Ундан кейин то ҳозиргача ҳар куни ҳотиржамроқ бўлсам, кун ора участкадан тушиб касалхонага бораман.

Салом хатда яхши гап ўрнига шунақа дард-ҳасратимни айтганимдан ранжиманг, киши ҳар кимга ҳам розини айтавермайди...

Бошқа ҳаммаси жойида, барча соғ-саломат. Қариндош-уруғларда ҳам осойишталик. Индинга одамлар Янги йилни кутиб олишади. Сиз ҳам шу бахтиёр кечада дўстларингиз, ҳамкасбларингиз билан яхши хурсандчилик қилишингизни, бахт-саодат ҳамма вақт йўлдошингиз бўлишини чин кўнгилдан истаб,

Тоға-акангиз Ҳабиб НЎЪМОН.
1973 йил 29 декабрь

Илова: Опоқингиз: хат ёзсангиз мендан алоҳида салом айтинг, деган эдилар. Бечора «Искандархон шу ерда бўлганларида...» деб қўяди».

Шу хатнинг ўзидан ҳам яққол кўриниб турибтики, муҳтарам зот нафақат мен, балки авваламбор худо, қолаверса шифокорларнинг астойдил хатти-ҳаракатлари билан соғайиб ҳозирги кунда Маҳсумахон ая бошчилигида қудаанда, неваралари билан ҳаёт гаштини сураётган Озодахон ва бошқа ажойиб фарзандлари, невара-чеваралари, ҳамкасблари, маҳалладошлари, ноёб асарлари билан минглаб китобхонлар қалбидан чуқур жой олган камтарин, заҳматкаш, ҳожатбарор Ҳазрати Инсон эдилар. Аҳмад Шораҳмедов билан ҳамкорликда яратган икки китобдан иборат «Ота» романи унинг номини янада улуғлади.

Деярли бутун умрини жонажон «Ўзбекистон овози» газетаси билан боғлаган, ўзининг бой журналистик ва ёзувчилик тажрибасини доим ҳамкасб дўст-биродарлари билан ўртоқлашиб, уларнинг меҳр-муҳаббатини қозонган ва сабр-тоқат, қунт билан тарбиялаган адиб руҳи доимо барҳаётдир. Дарҳақиқат, газетанинг 75 йиллик босиб ўтган катта жанговар йўлида унинг жонкуяр ходимларидан Ҳабиб Нўъмоннинг ҳам ўз мавқеи, эгаллаган ўрни ва овози бор.

Искандар РАҲМОН,
Қуролли Кучлар фахрийси, соғлиқни сақлаш аълочиси, истеъфодаги тиббий хизмат подполковниги.

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ: СССР!

(Давоми. Боши биринчи бетда).

фаранг бўлиб кетган ҳар қандай империячини ҳам ортда қолдириб кета бошлади. Бу ҳолни 1991 йилги референдумнинг икки йиллиги муносабати билан 17 март куни эълон қилинган «Сиёсатдонлар яна халқ билан ўйнашмоқда» мақоласида ҳам кўриш мумкин. Унда Б. Ельцин, Л. Кравчук ва В. Шушкевич СССР парчаланиб кетишининг бош ижрочилари деб айбланади. «Жиноятчи»лар орасида, шунингдек, Г. Бурбулис, М. Горбачев ҳам бор. Бундай «маҳкумлар» рўйхатини истаганча давом эттириш мумкин.

Империя парчаланиб кетган бўлса-да, унинг боя зикр этилган меросхўрлари ҳар хил ҳамдўстлик, иқтисодий интеграция ниқоблари остида ғаразли ниятларини амалга оширишга интилмоқда. Афсуски, бугунги иқтисодий қийинчиликлар, халқ турмуш шароитининг ёмонлашуви ўша мақсадларнинг «униб-ўсиши» учун замин ҳозирлаётир.

Бундан фойдаланган «Правда»чи В. Трушков СССРни қайта тиклашнинг қуйидаги усулларини таклиф қилади, яъни, ёнилғи-энергетика мажмуи, ягона энергия тизими, темир йўл, денгиз ва авиатранспортини давлат ҳимоясига олиш, корхоналар ўртасидаги мавжуд алоқаларни сақлаб қолиш, «буюк ватанни қайта тиклаш» учун курашадиган ватанпарварлик ҳаракатлари ва партиялар фаолиятини мувофиқлаштириш ва ниҳоят умумий қадриятларнинг барбод бўлишига йўл қўймаслик лозим эмиш. Кўз ўнгимизда кечаётган сўнгги воқеалар СССРни қайта тиклашни истаётган кучлар тобора бош кўтараётганини кўрсатмоқда. Хусусан, МДҲга аъзо давлатлар парламентлараро ассамблеясининг асосий мақсади ҳам ана шундан иборат, деса бўлади. Ўтган йили мазкур ассамблеянинг иккинчи машваратида империячилик ниқобини Р. Хасбулатовнинг ўзи йиртиб ташлай қолди. У СССР давр тақозоси билан эмас, сиёсатчиларнинг қўпол хатолари ва бошқа бузуқ сиёсий кучларнинг ҳаракатлари оқибатида парчаланиб кетди, деб айтди. «Правда» ҳам, албатта, қараб турганй йўқ. 29 декабрдаёқ «Руслан Хасбулатов: СССРнинг парчаланиб кетиши муқаррар эмас эди» сарлавҳали мақола эълон қилди.

Ассамблея мажлисининг кун тартибидаги масалалар рўйхатидан ҳам мустақил давлатларнинг ички ишларига қўпол равишда аралашилганини кўриш мумкин. Ўша кунлари Москва телевидениеси Санкт-Петербург аэропортида кўтарилган Ўзбекистон байроғини қайта-қайта кўрсатиб, Ўзбекистон вакиллари нима учун келмагани маълум эмас, деб етти иқлимга уззукун жар солди. Ҳолбуки, Ўзбекистон раҳбариятининг собиқ империяни тиклаш йўлидаги уринишларга салбий муносабати жаҳон жамоатчилигига аллақачон маълум эди.

Р. Хасбулатовнинг ўша баёнотидан кейинги хатти-ҳаракатлари буюк миллатчиларга қўл келаётганини ҳамма кўриб-билиб турибди. Шунинг учун ҳам еттинчи съезд унинг пахтабанд истеъфосини қабул қилмади. Чунки шум ниятларини ниқоблаш учун «байналмилалчи» шовинистларга Хасбулатовдай «майда» миллат вакиллари керак. Акс ҳолда, уларнинг «халқлар дўстлиги» тўғрисидаги чўпчакларига ҳеч ким ишонмай қолади-да!

Улуғ давлатчилар нега айнан бугун ўша «фаровон турмуш»ни қўмсаб қолганининг ҳам сабаблари бор. Илгари, Шўро замонида М. Горбачев иттифоқ шартномасидан бош тортган Болтиқбўйи республикалари билан СССР ўртасида икки томонлама шартнома имзолаш ғоясини ўйлаб топган эди. Россиянинг федератив шартномасини Татаристон ва Чеченистон имзоламагач яна шундай йўл тутилмоқда. Боз устига, Россия таркибидаги мухтор республикалар дастлаб эгамен республика деб эълон қилинди, кейинчалик эса бирин-кетин президентлар сайланди. Парчаланиш ҳолатига келиб қолган Россиянинг яхлитлигини сақлаб қолиш учун орқага қайтиш, империяни тиклашга зўр берила бошлади. Бу ниятни Россия халқлари сайлаб қўйган Президент Борис Ельцин билан кўпам ҳисоблашиб ўтирмайдиган вице-президент А. Руцкой ҳам, Президентга эмас, фақат Конституцияга бўйсунамиз, дейдиган мудофаа ва ички ишлар вазирлари ҳам яшираётгани йўқ.

А. Руцкой «Литературная газета»нинг ўтган йил 2 декабрь соңидаги суҳбатида Татаристон ва Чеченистонда миллий гвардия тузилишини кескин қоралайди. Бироқ казак отрядларининг қайта тикланишини қонуний деб билади. Ўзининг империяпарастлигини ниқобламоқчи бўлиб, казакларни совет қонунлари тақиқлаган, энди бу қонунлар ўз кучини йўқотди, дейди-ю «Московские новости» ҳафталигидаги (1993 йил, 2-сон) интервьюсида, Дудаев ва Шаймиев каби «миллатчи мансабпараст ва айирмакаш» (сепаратчи)ларни 10-15 йилдан қамоққа тиқиб қўйиш керак, деб дағдаға қилади. Россия таркибидаги миллий республикалар халқи танлаб олган йўл билан ҳисоблашишни истамаган ҳолда, ғайриқонуний ҳарбий тузилмалар — Молдовадаги қонли тўқнашувларда қатнашиб, русийзабон аҳоли «ҳуқуқлари»ни ҳимоя қилган казак отрядларини қўллаб-қувватлайди.

Сиёсатшуносларнинг фикрича, Россияда бундай вазият вужудга келишида мамлакат Президенти Б. Ельциннинг ҳам айби бор. Хусусан, у иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда ҳам ГКЧПчиларга қарши курашгандай йўл тутди. Ҳолбуки, иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишнинг сиёсий курашдан ҳамда «албасти овлаш»дан мутлақо фарқ қиладиган хос қонунлари бор. Президент халқ ишончини қозонган кезлар бу ишга дадил киришиши ҳамда ислоҳотларга халақит берган мухолифларидан қутулиши мумкин эди. 1992 йил ёзидан декабрь ойигача катта имкониятга эга бўлган Президентнинг ваколатлари эндиликда халқ депутатлари томонидан қайтариб олинди. Россия халқ депутатларининг еттинчи ва саккизинчи съезди қарорларидан норози бўлган Президент 20 март куни «Останкино» телевидениеси орқали халққа мурожаат қилиб, саккизинчи съездни собиқ партноменклатуранинг қасос олдидан катта тайёргарлиги, деб баҳолади.

Улуғ давлатчилар бошқа собиқ Совет республикаларида ҳам СССРни қайтадан тиклаш учун кураш олиб боряпти. Улар Россия Қуролли кучларини минтақалардаги уруш оловини ўчириш, мустақил республикаларнинг хавфсизлиги кафили сифатида ушлаб турилишдан ҳам ўз мақсадлари йўлида фойдаланмоқчи бўлишмоқда.

Россиялик ёлланма аскарлар мустақил Грузия тупроғида унга қарши жанг қилмоқда. Гап бу ерда урушаётган томонлардан қай бири ҳақлигида эмас, аксинча, ўша «волонтёр»ларнинг империя кенгликларини қўмсаётгани ҳақида кетмоқда. «Правда» эса собиқ империяни тиклашнинг бу муҳим «омили» ҳақида лом-мим демайди. Яна бир томони — собиқ СССРнинг Россиядан бошқа республикаларида ҳам империянинг «фидойи»лари топилади. Афсуски, бундай кишилар давлат раҳбарлари орасида ҳам бор...

Империяпарастларнинг куракда турмайдиган яна бир баҳонаси бор: нега энди Европа мамлакатларида ҳамжамият тузилиб, иқтисодиётни бирлаштириш, ягона пул жорий этиш, чегараларни очиш, бир давлатдан иккинчисига эркин ўтишга ҳозирлик кўрилаётган бир пайтда биз тарқаб кетишимиз керак? Бир қарашда бугунги қийинчиликларни бир ҳамла билан ҳал этишга қаратилган саволга ўхшайди бу. Бироқ шунча йиллик «улуғ оға» паноҳи остидаги қуллик бундан кейин ҳам давом этишидан ўша улуғдавлатчилик дардига мубтало бўлган кучлардан бошқа яна ким ҳам манфаатдор бўлиши мумкин? Сирасини айтганда, Европа ҳамжамиятида, ҳатто энг кичик давлатнинг ҳам Франция ёки Англия каби улуғ мамлакатларга қарам бўлиб қолишини тасаввур қилиш қийин. Бинобарин империяни Европа ҳамжамияти билан қиёслашга ҳеч қандай асос йўқ.

Шундай қилиб, империя ғояси яна бош кўтара бошлади. Империячилар халқларга фаровонлик ваъда қилиш билан ўз мақсадларига эришмоқчи бўляпти. Улар оғиз кўпиртираётган ўша етмиш йиллик фаровонлик ер ости, ер усти ва маданий бойликларимизни, қолаверса, келажак, яъни бугунги кунларимизни талон-торож қилиш эвазига яратилганини ким билмайди дейсиз? Ҳолбуки, яқин келажакда миллий мустақиллигимиз, ўз юртимизга ўзимиз хўжайинлик қилишимиз бундан ўн чандоқ ортиқ фаровонлик келтириши шубҳасиз.

Эндиликда Ўзбекистон дунёнинг деярли барча мамлакатлари томонидан тан олинган, давлатчиликнинг ҳуқуқий асоси бўлмиш Конституцияга эга бўлган эгамен давлатдир. Бу машаққатли йўлларда «босмачи» деб ҳақоратланган боболаримизнинг қони тўкилди. Миллатимизнинг асл фарзандлари умри Сибирь қамоқларида, ўрмонларида, конларида хазон бўлди.

Энди тарих ортга қайтмайди, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов бот-бот такрорлаётганидай, ўтмишга олиб борадиган кўприклар ёниб кетди. Энди ҳамма гап ана шу кўприкларни қайта тиклашларига йўл қўймасликда.

Фахриддин НИЗОМ.
(ЎзА).

Янгилик: Тошкент – Германия
энди Люфтганза хизматингизда
New: Tashkent – Germany now with Lufthansa.

Люфтганза

ўз иш фаолиятини Ҳамдўстлик давлатларида мустаҳкамлаш ҳаракатида.

Тошкент - Франкфурт йўналиши бўйича ҳафтада
икки маротаба тайёра қатнови.

1993 йил 30 мартидан бошлаб Олманиянинг ЛЮФТГАНЗА акционерлик авиакомпанияси ўзининг ёзги мавсумини бошлаш ҳаракати билан, Тошкент - Франкфурт қатновини бошлайди ва бу билан учишлар йўналишлари сонини ҳафтага 250 та тайёралар қатновига, 16 та шаҳарларга ва 14 та Ҳамдўстлик мамлакатларига хамда Шарқий Европа давлатларига кенгайтиради, сешанба - шанба кунлари, яъни ҳафтада икки маротаба ЛЮФТГАНЗА акционерлик компаниясининг аэробус А 310-300 туридаги тайёралари Ўзбекистоннинг пойтахтини Майннинг маркази Франкфурт билан боғлайди.

Замонавий авиалайнер бортида пассажирларга, йўловчиларга уч даражада хизмат кўрсатади - биринчи класс, бизнес класс ва туристик класс.

Ишбилармонларга тегишли тарифлар билан бир қаторда сайёҳлик классида хам қулайли шарт-шароитлар яратилади.

Тайёраларга чипталарни харид килиш ва аввалдан буюртма килиш учун Тошкентда халкаро тайёрагохдаги бизнинг бюромизга мурожат килинг. Телефонлар: 54-85-67, 54-85-68.

ЛЮФТГАНЗА Тошкент - Франкфурт қатновини очиш максади шундан иборатки, у ўзини авиакомпания сифатида Ҳамдўстлик мамлакатларида ва Шарқий Европа давлатларида ўзининг бош ролини мустаҳкамлашдир.

Бу эса Ўзбекистонни кенг доирага киришига, яъни 87 та давлатлар билан алоқани янада кенгайтиришга ёрдам беради ва маҳаллий ишбилармонларга, фирмаларга ва чет эл инвесторларга бу ўлканинг экономикасини ривожлантиришга ҳиссасини қўшишга имконият беради.

Люфтганза Тошкентдаги янги ҳаво йўлидан бағоят мамнун. Бу иккала мамлакатларимиз ўртасидаги шаҳсий, маданий ва амалий алоқаларни кенгайтириш ва кучайтириш учун имкониятларни яхшилайди.

Люфтганза Сизни Тошкентдан Европа ҳаво қатновининг энг асосий тайёрагоҳларидан бири - Франкфурт-Майнга тўғридан-туғри элтиб қўяди. У ердан биз Сизга жаҳоннинг 200 дан ортик нуктасига парвозларни таклиф этамиз.

Авиачипталарга ва бронларга буюртмалар ҳақида Сизни тайёрагохдаги бюромиз бажонидил хабардор этади.

Ҳаво кемамизга хуш келибсиз!

LUFTHANSA takes pleasure in announcing this new air link with Tashkent. It opens the way to further improved personal, cultural and economic relations between our two countries. LUFTHANSA flies you from Tashkent direct to Frankfurt, crossroads of European aviation. From there you enjoy onward connections to more than 200 destinations throughout the world.
Our office at the airport will gladly provide information on bookings and reservations.
Welcome aboard.

Тошкент-Германия:
Тошкент----учиш вақти - 02.10---**Франкфурт**---қўниш вақти - 09.35---шанба кунлари
Тошкент----учиш вақти - 07.50---**Франкфурт**---қўниш вақти - 11.30---сешанба кунлари

From Tashkent to Germany:
Tashkent----Depart - 02.10---**Frankfurt**---Arrive - 09.35---Saturday
Tashkent----Depart - 07.50---**Frankfurt**---Arrive - 11.30---Tuesday

Люфтганза
Тошкент тайёрагоҳи

Lufthansa German Airlines
Tashkent Airport

Lufthansa

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 29. III

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тимсоҳ — мушук». Мультфильм.
18.20 «Кичкинтой»га мактублар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Деҳқончилик ислоҳоти». Республика қишлоқ хўжалик ходимларининг навбатдаги кенгаши олдидан.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 Қашқадарё вилояти «Китоб гуллари» ансамблининг концерти.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат».
21.25 «Барҳаёт наволар». Комилжон Отаниёзов.
22.50 «Катта кўчада оркестр билан». Бадиий фильм.
00.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум» [такрор.].
19.30 Болалар учун. «Совға».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.15 «Бизнинг суҳбат».
20.30 «Миришкорлар».
21.00 «Бевосита мулоқот».
22.00 «Лаҳза». Хабарлар.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Саккизоёқлилар». Мультфильм.
8.30 «Турналар учмоқда». Бадиий фильм.
10.20 Халқ оҳанглари.
10.30 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 9-серия.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Гол».
11.50 «Сизни В. Канделаки таклиф этади».
13.00 Теннис. Девис кубоги. Россия — Германия терма командалари. «Олимпийский» спорт комплексидан кўрсатилади.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Цирк, цирк».
15.20 «КОАПП». Мультфильм. 1—3-сериялар.
15.50 Болалар телевидениеси уюшмаси намойиш этади [Минск].
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Биз яшашни истаймиз» кўрсатувини таништиради.
17.40 «НЭП».
18.15 «Гол».
18.45 «Сиз учун учрашувлар». Виктор Астафьев.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 9-серия.
20.55 «Спорт уик-энди».
«Янги студия» таништиради:
21.10 «Бомонд».
21.30 «Бироқ».
21.50 «АТВ-брокер».
22.05 «Даракчилар».
22.25 «Джем-сейшн» [«Е. Шифрин ва унинг юлдузлари»]. Танаффус пайтида [23.00] —Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Мутлақо махфий».
8.50 Маза, таътиллар! «Фил ва оркестр ижроси учун соло». Бадиий фильм. 1-серия.
9.55 Мусиқа йирик планда.
10.55 Кундузги сеанс. «Узун сочли гўзал Варвара». Бадиий фильм.
12.15 Кипрас Мажейка. «Кичик Европа»дан репортажлар».
12.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.10 «Параллеллар».
13.25 Санкт-Петербург балети. П. И. Чайковский. «Шчелкунчик». Мариинск театрининг спектакли.
14.40 «Американинг ёввойи табиати». Ҳужжатли фильм премьераси (АҚШ). 4-фильм
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
15.50 Трансросэфир. «Яхшилик қил».
16.35 Мультфильмлар (АҚШ).

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради: «Эски дўстларингга ишонма». «Криминал ҳодисалар» туркумидан бадиий фильм, (АҚШ).

*

20.25 — 24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Сешанба, 30. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Жар». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.
9.40 Дунё хабарлари.
9.50 «ЭКОСАН» — эл хизматида.
10.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ялқов». Мультфильм.
18.20 «Томоша» театр-студияси.
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Табиат мавжудотлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Қардошлик тароналари». Қодир Жўрақулов куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Навоийхонлик». Бадиий кўрсатув.
21.35 «Икки дил достони». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 Давра суҳбати.
20.00 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг камер оркестри ижро этади.
20.40 «Ҳайкалтарош ижодхонасида».
21.20 «Тадбиркорлар».
22.20 «02» тўлқинида.
22.40 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.20 «Тингланг, томоша қилинг».
8.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 Ж. Россини. 2-соната.
9.45 Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида. «Қизил Шапкача ҳақида». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

* * *

14.00 Янгиликлар.
14.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
14.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Опа-сингил Книшлар куйлайди.
15.30 «КОАПП». Мультфильм. 4—6-сериялар.
16.00 «Истеъдодлар ва мухлислар».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ҳоким ҳузурида меҳмонда» кўрсатувини таништиради. Украина Президенти Л. М. Кравчук билан суҳбат.
18.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Хоккей. Лига кубоги. Финал. 2 ва 3-даврлар [олиб кўрсатилади].
22.00 «Эфирда мусиқа». 1-қисм.
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Эфирда мусиқа». 2-қисм.
00.35 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Сиз яратган боғ».
8.25 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
8.40 Маза, таътиллар! «Ёқимли тушдай эсда қолади». Бадиий фильм.
9.25 «Ҳамоҳанглик».
9.55 Кундузги сеанс. «Катала». Бадиий фильм.
11.15 Мульти-пульти.
11.35 «Кинонигоҳ». Дзига Вертов ҳақида кўрсатув. «Донбасс симфонияси». Ҳужжатли фильм.
14.00 Мульти-пульти.
14.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.30 Янгиликлар.
14.45 Мульти-пульти.
14.55 «Мансаб алифбоси».
15.10 Трансросэфир. «Поволжье».
15.55 «Аз есмь».
16.25 «Даффи-дак ва динозавр». Мультфильм (АҚШ).
16.40 «Умид билан...».

*

17.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 «Асил ҳолича».
22.20 Спорт кўрсатуви.
22.25 «Фортуна» телеканали. Филипп Киркоровнинг «Атлантида» шоу-томошаси. 1-қисм.
23.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Чоршанба, 31. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Академик Ҳабибулла Абдуллаев». Телефильм.
7.50 Дунё хабарлари.
8.00 «Ошиқ бўёқчи ҳақида эртак». Бадиий фильм.
9.20 Турк тили.
9.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
10.05 Хор куйларидан концерт.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чархпалак». Мультфильм.
18.20 Болалар учун. «Қувноқ шаҳарча».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Ғазалхон ёшлигим».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Осойишталик посбонлари». Ички ишлар вазирлиги хабарномаси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Мулоҳаза». Мусиқий маданиятимиз равнақи.
21.55 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. Олий лига. 1. «Нурафшон» [Бухоро] — «Нефтчи» [Фарғона]. 2-тайм. «Пахтакор» — «Янгиер». 2-тайм [ёзиб олинган].
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Шифо маскани».
19.00 «Спринт».
19.20 «Суҳбатга чорлаймиз».
20.20 «Санъат ва давр». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Дамир Рўзибоев.
21.05 Давлат автоинспекцияси ходимлари билан бевосита мулоқот.
22.05 «Суперспорт».
23.05 «Оқшом учрашувлари».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Домисолька».
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.25 Халқ оҳанглари.
9.40 Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида. «Қизил Шапкача ҳақида». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Куйлашни биладиган кучук». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.30 «Қишлоқ Атлантидалари». Телефильм премьераси [Саратов].

*

14.00 Янгиликлар.
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Телекўрсатувлар X ёшлар фестивали совриндорлари. «Учинчи фаришта йўқлаб келди» [Беларусь].
15.40 «КОАПП». Мультфильм. 7 ва 8-сериялар.
16.00 «Мўъжаз Даниядан катталар ва болалар учун эртаклар».
16.20 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси [АҚШ]. 6-серия.
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Таянч нуқтаси» кўрсатувини таништиради.
17.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Миниатюра».
18.50 «Бир умр қалбимга қулоқ соламан...». А. Михайлов.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Хоккей. Лига кубоги. Финал. 2 ва 3-даврлар.
22.00 «Чиллак». Телевизион бадиий фильм.
22.45 «Матбуот-экспресс».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «L—клуб».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Сиёсат майдонида».
8.50 «Параллеллар».
9.05 Маза, таътиллар! «Фил ва оркестр ижроси учун соло». Бадиий фильм. 2-серия.
10.05 «Асил ҳолича».
11.00 «Бола тилидан».
11.30 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 148-серия.
12.20 Балет, балет... «Театр интерьеридаги портрет». Е. Панфилов.
13.00 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.25 Волейбол бўйича Россия чемпионати. Финал.
14.10 «Даффи-дак ва динозавр». Мультфильм (АҚШ).
14.20 «Сигнал».
14.35 Янгиликлар.
14.50 «Рост» студияси. «Бефойда сабоқлар».
15.20 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.05 Христианлар учун кўрсатув.
16.35 «Жаноблар-ўртоқлар».

*

17.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 «Ҳамжиҳатлик йўли».
22.10 «Рахманиновнинг қадамжолари бўйлаб». Туғилган кунининг 120 йиллигига.
23.10 «Барабанмада». С. Овчаровнинг кинога ёзган мусиқаси.
23.40 «Пост-Монтре фестивали». Дам олиш кўрсатуви (Франция).

Пайшанба, 1. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Етти кўл», «Сувости мусиқаси». Телефильмлар.
8.00 «Шум бола». Бадиий фильм.
9.20 Дунё хабарлари.
9.30 Араб тили.
10.00 «Уйғур оиласи». Фильм-концерт.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбек адабиёти.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
11.15 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи. Ўзбекистонда миллий-озодлик ҳаракатлари.
12.00 «Гурунг».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Фақат сиз билан...».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Табассум сайли».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Футбол майдонларида».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Бош ислоҳотчи давлатдир».
21.25 «Омад». Телевизион миниатюралар театри.
22.10 «Ғаройиб ҳодиса». Кинокомедия.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Дийдорлашув». Телевизион киножурнал.
19.20 «Эсдалик учун дастхат».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда».
21.30 «Пульс». Хабарлар.
21.45 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Мушукнинг уйи». Мультфильм.
8.35 «Кўплаб мусиқалар».
9.15 «Ҳайвонот оламида» [сурдо таржимаси билан].
10.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Халқаро кўрсатув.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Акамнинг тўйи». Телевизион бадиий фильм.
12.25 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси [Саратов].
12.45 «Ҳаётни қайтадан бошлаб...». Телевизион бадиий фильм.

*

14.00 Янгиликлар.
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 С. Рахманинов романсларини И. Архипова ижро этади.
15.45 «КОАПП». Мультфильм 9—10-сериялар.
16.05 «Кўплаб мусиқалар».
16.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Халқаро кўрсатув. Танаффус пайтида [17.00] — Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.55 «Мулкдор алифбоси».
18.10 Телеэкранда биринчи марта. «Ўз ўрнида эмас». [«Мистер Питкин душманнинг орқа томонида»]. Бадиий фильм [Буюк Британия].
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Аншлаг, Аншлаг».
22.15 «Жамоатчилик фикри».
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Жамоатчилик фикри».
23.50 «Труба» радиоси.
00.20 «Матбуот-экспресс».
00.30 Футбол. «Уэмбли сари йўл».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Нота бене» студияси.
8.50 «Ишдан бўш пайтингизда».
9.05 «Тилла шпора».
9.35 «Рост» студияси. «Бефойда сабоқлар».
10.05 «Сатирикон» студияси.
11.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 149-серия.
11.50 Мультфильмлар (АҚШ).
12.05 «Биз МЭИданмиз».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
13.25 Театр сафари. Ленком театрининг «Фигаронинг уйланиши» спектакли премьерасида.
14.25 «Алгоритмлар».
14.55 Янгиликлар.
15.10 Трансросэфир. «Портрета чизгилар».
15.55 Кичик мусиқий кечалар. «Ҳаммаси тескарисига».
16.30 «Кулги қироллари».

*

17.00—18.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.55 «Нишонни мўлжаллаб». Кинокомедия (АҚШ).

*

20.25—21.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.40 «Жентльмен-шоу».
22.25 «Фортуна» телеканали. «Филипп Киркоровнинг шоу-томошаси». 2-қисм.
24.00 «Экзотика».

Жума, 2. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Садқаи сар». Бадиий фильм.
8.50 Дунё хабарлари.
9.00 «Меҳр қолур, муҳаббат қолур».
9.35 Болалар учун фильм. «Писмиқ».
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Термоэлектр ҳодисалари.
11.00 «Наврўз». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Жуғрофия. Инсон фаолияти ва табиий комплекслар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Терговни бўғирсоқлар олиб боради». Мультфильм. 1-фильм.
18.30 «Талабалик йилларим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Шукрулло». «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.50 Мусиқий дақиқалар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Инсон ва замин».
21.55 «Қўшиқ рақсга уланса». Мусиқий кўрсатув.
22.40 «Баъзида эслаб қўй». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 16.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Зазеркалье». «Сеҳрли олма». Телевизион бадиий фильм.
9.40 «Туманли тонг». Концерт.
10.00 «Саёҳатчилар клуби» [сурдо таржимаси билан].
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 А. Лурье. «Кичик бутхона».
Театр шинавандалари, Сизлар учун!
12.10 «Қариндошлар». В. Маяковский номидаги Москва академик театрининг фильм-спектакли. Муаллифлар — Э. Брагинский, Э. Рязанов.

*

14.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 «Атар муюлиши». Телефильм премьераси [Вятка].
15.30 «Зазеркалье». «Сеҳрли олма». Телевизион бадиий фильм.
16.50 «Иш».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.30 «Инсон ва қонун».
18.00 «Америка М. Таратута билан».
18.30 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «КТВ-1» ва «Франс интернасионал» канали таништиради: «Худди ака-укадек». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Наварро» детектив сериалидан.
22.10 «Матбуот-экспресс».
«ВИД» таништиради:
22.25 «Сиёсий бюро».
23.35 «Музобоз».
00.15 «Авто-шоу».
00.30 «Обоз» майдончаси». «Браво» гуруҳининг концерти. Танаффус пайтида [23.00] — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Оқ қарға».
8.40 Ишдан бўш пайтингизда. «Телестройсервис».
8.55 «Биз фақат танишмиз...».
9.25 «Аляска—Сибирь» (Ал-Сиб).
10.15 «Жентльмен-шоу».
11.00 «Нишонни мўлжаллаб». Кинокомедия.
12.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.50 «Ижица».
13.20 «Дўстлар уйи».
13.50 «Кулги қироллари».
14.25 «Телебиржа».
14.55 Янгиликлар.
15.10 «Рост» студияси.
15.40 Трансросэфир. «Бир куннинг кўзгуси».
16.10 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 4-серия.

*

17.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 «Ҳамжиҳатлик йўли».
22.15 «Пеликан» акцияси.
23.25 Кечки салон.

Шанба, 3. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 Дунё хабарлари.
8.10 «Уддабурон Берендеев». Бадиий фильм.
9.15 «Алифбо сабоқлари».
9.45 Ёш спортчилар мактаби: 1. «Шоҳруҳ» клуби. 2. Кураш [бухороча усул].
10.35 «Дўстлик сарҳад билмайди».
11.20 «Мактабда Наврўз байрами».
11.50 «Бунёдкорлар».
12.20 «Тошкент» студияси. «Оила».
13.20 «Жамоат ташкилотларида».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Терговни бўғирсоқлар олиб боради». Мультфильм. 2-фильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Кино жавонидан».
20.05 «Санъат олами».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм [Ҳиндистон]. 10-серия.
21.45 «Марҳабо, талантлар!». Ўзбекистон Республикаси бадиий ҳаваскорларининг телевизион фестивали. Бухоро вилояти.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 7.30, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 «Матбуот-экспресс».
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Спорт-имконият».
8.10 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
8.35 «Эльдорадо».
9.05 «Шанба куни дастхат».
9.35 «Скан»— ҳамма нарса бўлиши мумкин...».
10.00 «Лаззатли ва фойдали таомлар ҳақида». 1-қисм.
10.25 «Китобхона».
11.05 «Мусиқий дўкон».
11.35 «Қизил космос». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 8-фильм—«Мен космонавтнинг сояси эдим».
12.05 Ёдимизда қолган фильмлар. «Тугалланмаган қисса» [«Ленфильм», 1955 йил, 1973 йилда қайта тикланган].
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Мулкдор алифбоси».
14.35 «СОС». Болалар онкологияси муаммолари ҳақида.
15.10 «Сергей Рахманиновга таъзим».
15.15 «Билл Клинтон ва бошқалар».
16.05 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви.
17.05 «Қизил квадрат».
17.45 «Бахтли тасодиф».
18.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Викки қўшиғи». Бадиий фильм премьераси. «Майк Хаммер» телесериалидан.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Кентервиль шарпаси». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.15 «Қорқиз ва етти гном». Эльдар Рязанов Владислав Листьев билан суҳбатлашади.
21.55 «Матбуот-экспресс».
22.05 «Бир боқишда муҳаббат».
22.45 Катталар учун мультфильм.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Охирги киносеанс. Телеэкранда биринчи марта. «Тилла гардишли кўзойнак». Бадиий фильм [Италия, Франция, Югославия].

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.50 «Ўхшаш дунёлар».
8.20 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
8.50 «Кузирхоним».
9.20 «Сафсаталар».
9.50 «Леонард Лавринскийнинг ростгўйлик чўққиси».
10.20 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Агар бу севги бўлсачи?».

*

11.55—15.05
«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Авлодлар».
2. «Интерспорт».
3. «Рангинкамон» (тожик тилида).
4. Шарқ тароналари.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.05 «Чегарасиз футбол».
16.00 Театр сафари. «И. Ромлебедев хотирасига».

*

17.00—18.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Кичик кинозал. «Ёзнинг охиридаги қуёшли кун».
18.55 «Демократлар Америка мамлакатини шу аҳволга олиб келишди...».

*

19.55—21.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.50 Телеэкранда — премьера. «Тамара Александровнанинг эри ва қизи». Бадиий фильм.

Якшанба, 4. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Тошкент манзаралари». Телефильм.
7.20 «Саодатли санъат сайёралари». Фильм-концерт.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм. 9—10-сериялар.
10.00 «Анъана ва замон».
10.40 Инглиз тили.
11.10 «Қирқ ҳунар ҳам оз...».
11.50 «Зарблар сеҳри». Мусиқий кўрсатув.
12.20 «Ватанпарвар».
13.05 «Замандас» [қозоқ тилида].
14.05 «Тадқиқот самараси». Академик Ўктам Орипов ҳақида телеочерк.

Тижорат канали:

14.20 «Олтин сур». Бухородаги «Ҳунарбанд» корхонаси.
14.30 «Яккабоғ дон маҳсулотлари комбинати».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кичкинтой» студияси. «Ўйнаймизу ўйлаймиз».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Мерос». Етти иқлим мўъжизаси.
20.00 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Жаҳон спорти янгиликлари.
21.10 «Дилларда баҳор». Киноконцерт.
21.55 «Қамоқ муддати ўтгунгача». Бадиий фильм.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.00 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.50, 18.00, 23.15 — Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Спортлото» тиражи.
7.55 «Марказ».
8.25 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси [Франция].
8.55 «Ҳозирча ҳаммаси жойида».
9.25 «Тонг юлдузи».
10.15 «Лаззатли ва фойдали таомлар ҳақида». 2-қисм.
10.45 «Пи» белгиси билан.
11.35 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.00 «Янги авлод» танлайди.
«КТВ-I» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради:
12.50 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.00 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.05 В.-А. Моцарт. 15-соль мажор симфонияси.
16.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
18.05 «Большой театр. Кунлар ва оқшомлар». 3-кўрсатув.
19.00 «КВН-93».
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.45 «Эндиликда». Диний кўрсатув.
22.45 Мусиқий жилолар.
23.00 Янгиликлар.
23.20 «50х50» телетомошалари.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 Баскетбол шарҳи.
7.50 «Биз МЭИданмиз».
8.20 «Рост» студияси.
8.50 «Телекроссворд».
9.20 «Агар сиз...».
9.50 «Ати-бати...».
10.20 Кипрас Мажейка. «Жанубий Африкадан репортажлар».
10.50 «Кел, бафуржа суҳбатлашайлик».
11.15 Мульти-пульти.
11.25 «Янги қабул қилинганлар учун қўлланма». Мультфильм (АҚШ).
11.35 «Олти сотих».
11.55 «Кесиб ташламанг...».
12.10 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

*

13.00—17.25
«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Бурч» кўрсатуви.
2. «Шарқ дурдоналари».
3. «Умид» (уйғур тилида).
4. «Чисен» (корейс тилида).
5. «Торлар қўшиғи».

*

17.25 «Ҳайвонот оламида».
18.25 «Ҳар бир кун байрам».
18.35 «Дунёнинг энг катта цирклари».
19.35 «1992 йил: «Биллборд» журнали таништиради». Мусиқий телефильм премьераси.

*

20.35—22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 «Тверскаядаги қовоқхона».
23.10 Тунги сеанс. «Жаноб безатувчи». Бадиий фильм.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 ТОШКЕНТ, ГСП, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ 32-УЙ.

МУАССИСЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ ВА «ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ

Бош муҳаррир
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»

РЕДАКЦИЯЛАР:
Иқтисодий ҳаёт — 33-47-80, 32-53-14.
Ижтимоий ҳаёт — 33-21-43; 32-53-16.
Вилоят мухбирлари — 33-12-16; 32-57-20.
Хатлар, ахборот ва спорт — 33-12-56, 32-55-16.
«Осиё бозори» — 33-76-04; 32-53-15.
Котибият — 33-72-83; 32-53-06.
Эълон ва билдирувлар — 32-54-14.
Шароф Рашидов фонди — 33-20-36; 32-54-35.
Қабулхона — 32-55-15.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ
Андижонда — 4-48-85; Нукусда — 2-42-62;
Бухорода — 3-96-12; Самарқандда — 35-22-90;
Гулистонда — 2-26-22; Урганчда 6-72-60;
Жиззахда — 3-31-86; Термизда — 2-23-01.
Қаршида — 3-25-70;

Навбатчи муҳаррир: Ҳ. ЭРМАТОВ.

● Бирорта ҳам хат редакция эътиборидан четда қолмайд
● Эълонлар кечиктирмай чоп этишга кафолат берилади.
● Қўлёзмалар ҳажми чекланмайди.
● Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000120.
● Газетанинг босилиш сифати ҳақида эътирозни қуйидаги телефонга маълум қилишингиз мумкин: 33-34-48.
Газета офсет усулида А—2 форматда босилади.
Ҳажми 2 босма табоқ, тиражи — 169.328 нусха.
Босишга топшириш вақти — 21.00, топширилди — 19.00.
Г—115 № 53.